رویداد

قصه‌های هویت‌ساز

بیست‌ودومین جشنواره قصه‌گویی منطقه۴ با معرفی برگزیدگان به کار خود پایان داد

گروه ادبیات و اندیشه| امروز که هویت جوانان با تهدید روبه‌رو است، مؤلفه هویت‌بخشی به آن‌ها از طریق قصه‌ها امکان‌پذیر است. رئیس شورای اسلامی شهر مشهد که در آیین پایانی جشنواره قصه‌گویی منطقه ۴ سخن می‌راند، ضمن اشاره به نقش هویت‌بخشی قصه و قصه‌گویی، گفت: نظر به اهمیت آشکار قصه در قرآن و متون دینی و ادبیات کهن ایران از سویی و شرایط کنونی جامعه از سوی دیگر، توجه به قصه‌ها بسیار ضروری است.

بیست‌ودومین جشنواره قصه‌گویی منطقه ۴ بعدازظهر دیروز با معرفی برگزیدگان به کار خود پایان داد. در آیین پایانی این جشنواره که با حضور شماری از هنرمندان، شرکت‌کنندگان، مسئولان و... در تالار شهر مشهد برپا شد، نام ۲۰ قصه‌گو به‌عنوان نفرات برگزیده و شایسته تقدیر اعلام و به آن‌ها جوایزی اهدا شد.

دفترهای کانون در بوستان‌ها راه‌اندازی می‌شود

در این برنامه، محمدرضا حیدری، رئیس شورای اسلامی شهر از اختصاص یافتن فضاهای جدیدی در بوستان‌های شهر برای توسعه فعالیت‌های فرهنگی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، متولی این جشنواره، خبر داد و گفت: کانون می‌تواند دفاتر جدید خود را برای اجرای برنامه‌های فرهنگی ویژه کودکان و نوجوانان در این فضاهای جدید راه‌اندازی کند.

او به اهمیت آشکار قصه در قرآن و متون دینی و ادبیات کهن ایران و بایستگی توجه بسیار به قصه اشاره کرد و این ابزار را برای هویت‌بخشی به جوانان که هویتشان تهدید می‌شود، مناسب دانست.

حیدری تلفن‌های همراه را چالش جدی تربیت در روزگار کنونی خواند و افزود: در خانه‌های امروزی فرزندان مشغول بازی با تلفن‌های همراه هستند و پدر و مادر برای قصه‌گویی و انتقال مفاهیم تربیتی به آنان از طریق قصه‌گویی توجه لازم را ندارند.

این مسئول شهری در بخشی دیگر از صحبت‌هایش به بخش ۹۰ثانیه‌ای جشنواره قصه‌گویی اشاره کرد و گفت: اقدام ارزنده توجه به موضوعات شهری در بخش «قصه شهر من» در جامعه احساس همبستگی و تعلق پدید می‌آورد.

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد همچنین از تفاهم‌های صورت‌گرفته میان کانون پرورش فکری و آموزش‌وپرورش و شهرداری یاد کرد: در این دوره از جشنواره، ۳۰ برگزیده از استان‌های خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، یزد، سیستان‌وبلوچستان، کرمان و هرمزگان طی دو روز با هم رفاقت کردند. مرحله منطقه‌ای جشنواره در بخش اصلی گلبرگزیده صحنه‌ای دارد که برای رفاقت در مرحله کشوری با حضور شرکت‌کنندگان دیگر مناطق کشور رقابت خواهند کرد.

خبرنگار شهرآرا در جمع برگزیدگان

در پایان آیین اختتامیه بیست‌ودومین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی منطقه ۴ کشور، نام گلبرگزیده راه‌یافته به مرحله ملی و کشوری اعلام شد. رضا بابک، عباس جهانگیریان و علی خانجانی، داوران جشنواره، نتیجه ارزیابی خود از اجرای ۲۰ قصه‌گوی استان‌های خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، یزد، کرمان، سیستان‌وبلوچستان و هرمزگان در مدت ۲ روز را این‌گونه اعلام کردند: قصه‌گوی قصه «مهره مار»، ترگس فضلی‌اول از خراسان‌رضوی؛ قصه‌گوی قصه «سوب هویج»، مریم دیندار، از کرمان؛ قصه‌گوی قصه «ارزوی بزرگ»، فاطمه غفاری سروستانی از هرمزگان؛ قصه‌گوی قصه «ابر کوچولو»، الهام اسکندری از هرمزگان؛ قصه‌گوی قصه «حاکم نادان و دزد بدجنس»، زهرا دهستانی از یزد.

در این مراسم، ۶قصه‌گو نیز شایسته تقدیر شناخته شدند. گزارش هیئت داوران در این‌باره حاکی از آن است که قصه‌گوی قصه «مارگیر و اژدها»، سیدملیحه قریشی‌زادگان از استان خراسان‌جنوبی، قصه‌گوی قصه «هر چه ملنجی»، محمود خرقانی از استان خراسان‌رضوی، قصه‌گوی قصه «برلنگی»، ملیحه طوفانی از استان سیستان‌وبلوچستان، قصه‌گوی قصه «پیچک‌های کویر»، شبنم سیدی از استان کرمان، قصه‌گوی قصه «بی‌سی‌گل و بی‌بی‌صورت»، زهرا سلامتی‌هرمزی از استان هرمزگان، قصه‌گوی قصه «سر که ایسودنن اوصول مخواد»، طاهره حاجی‌حسنی از استان یزد؛ لایق دریافت لوح تقدیر دانسته شدند.

همچنین در بخش قصه‌گویی ۹۰ثانیه‌ای با موضوع «شهر من مشهد» ۶برگزیده معرفی شدند: طیبه ثابت خرینگار روزنامه شهرآرا، محمدرضا نواب کامل، آرمین مرگان، مهدیه‌سادات حسینی، حلما حاجی‌محمدی فریمان، نجمه کمالی‌شهری.

بخش دفاع مقدس هم ۳ برگزیده داشت که عبارت‌اند از: سیدمصطفی میرشجاع عنبرانی، مهدی حیدری و هاشم افشاریان.

پیشتازی همایون

نگاهی به ۵ آلبوم پرفروش موسیقی در آبان ۹۸

زندگی با موسیقی

شکیبا فخمی‌زاد - آبان ماه بعد از ۵ سال انتظار، آلبوم «افسانه چشم هایت» اثر مشترک همایون شجریان و علیرضا قربانی منتشر شد، آلبومی که براساس آمار منتشر شده از سایت پیپ تونز، بزرگ‌ترین فروشگاه دانلود قانونی موسیقی در ایران، در صدر پرفروش‌ترین آلبوم‌های ماه آبان قرار گرفته است و توانسته بازار پی‌رونق فروش آلبوم‌ها در این ایام را داغ کند. نزدیک‌ترین رقیب «افسانه چشم هایت» در آبان ماه، دیگر آلبوم همایون شجریان است. «ایران من» که شهریور ماه ۹۷ منتشر شد، همچنان جزو آثار پرفروش است و در رتبه دوم آلبوم‌های ماه قرار گرفته است؛ این در حالی است که آلبوم «ایراهیم» محسن چاوشی که هم‌زمان با «ایران من» منتشر شده و رقیب اصلی این آلبوم بود، در میان ۵ آلبوم پرفروش ماه جایی ندارد. رتبه پنجم پرفروش‌های ماه نیز به آلبوم «امشب کنار غزل‌های من بخواب» همایون شجریان و فردین خلعتبری اختصاص دارد. این آلبوم دو سال پیش منتشر شده است و همچنان ناعمش جزو پرفروش‌ترین آلبوم‌های ماه دیده می‌شود. به این ترتیب می‌توان گفت همایون برنده پی‌چون وچرای رقابت فروش آلبوم‌هاست. همچنین براساس اعلام سایت پیپ تونز، «در جنگل» اثر گروه آدمک که آلبومی در حوزه موسیقی کودک است، در رتبه سوم قرار گرفته و رتبه چهارم جدول نیز از آن آلبوم «به من فرار کن» اولین اثر محمدرضا علیمردانی، دوبلور و بازیگر شده است. در گزارش پیش‌رو نگاهی انداخته‌ایم به این ۵ آلبوم که مورد اقبال مخاطبان در آبان ماه ۹۸ قرار گرفته‌اند.

نوایی از موسیقی کلاسیک ایران

آلبوم «افسانه چشم هایت» اثر مشترک همایون شجریان و علیرضا قربانی به آهنگ سازی مهیار علیزاده شامل ۱۱ آهنگ باکلام در سبک موسیقی کلاسیک ایرانی است. در این بین به جز آهنگ «افسوس» که علیرضا قربانی به تنهایی آن را اجرا کرده و آهنگ «به تماشای نگاهت» که تک‌خوانی همایون شجریان است، باقی قطعات این آلبوم به‌صورت مشترک اجرا شده‌است. در این آلبوم از اجرای دو گروه کر (گروه آوازی تهران به رهبری میلاد عمرانلو و گروه کر شهر پرای) نیز بهره گرفته شده است. ترکیب نوای ساز هایی چون کلارینت، ویولن، پیانو، دیوان و پرکاشن ایرانی در کنار استفاده از شعر های شاعرانی چون نیما یوشیج، احمد شاملو، محمدرضا شفیعی کدکنی، مهدی اخوان ثالث، سیمین بهبهانی و علیرضا کلباسی، ماهیت آلبوم افسانه چشم هایت را شکل داده است.

علاقه‌مندان می‌توانند این آلبوم را به قیمت ۲۰ هزار تومان تهیه کنند اما انتشار پرفروشترین آلبوم آبان ماه با حاشیه‌ای نیز همراه بود. مدتی پس از انتشار این آلبوم بلد! اتهاج دختر هوشنگ ابتهاج در اینستاگرام خود اعلام کرد، برخلاف آنچه در اطلاعات این آلبوم آمده است، شعر «افسوس» سروده پدرش نیست. این موضوع انتقادات بسیاری را به همراه داشت و همایون شجریان و علیرضا قربانی نیز برای این اشتباه از خانواده سایه عذرخواهی کردند. همچنین مهیار علیزاده آهنگساز کار، مسئولیت این اتفاق را برعهده گرفت.

موسیقی شرق تا غرب ایران

آلبوم «ایران من» به خوانندگی همایون شجریان با آهنگ سازی سهراب پورناظری همچنان و بعد از گذشت بیش از یک سال از انتشارش همچنان جزو پرفروش‌ترین آلبوم‌های موسیقی ایران است. همچنان این آلبوم شامل ۱۲ قطعه آواز و تصنیف است و موسیقی آن نیز برگرفته از نواهای مناطق مختلف ایران، از موسیقی خراسان تا موسیقی کردستان است. در آلبوم «ایران من» از سروده‌های شاعران کهن و معاصر مثل فردوسی، سعدی، خواجه شمس‌الدین محمد، اسحاق اتور، پوریا سوری و اهورا ایمان استفاده شده است. در میان قطعات این آلبوم، آهنگ «خوب شد» که عاشقانه‌ای در فضای دشتی و ملودی آن نیز کاملا در فضای موسیقی دستگاهی است و همچنین قطعه «ایران من» که سرودی ملی در مقام نوا همراه با ارکستراسیون غربی است، بیشتر از باقی ترانه‌های آن مورد توجه مردم قرار گرفته‌اند. در این آلبوم علاوه بر نوازندگان ایرانی، تعدادی نوازنده خارجی نیز حضور دارند و بخش‌هایی از ضبط این پروژه در خارج ایران انجام شده‌است.

موسیقی برای کودکان

گروه آدمک از گروه‌های فعال در حوزه موسیقی کودکان هستند. آلبوم پیشین آن‌ها با نام «در مزرعه» به‌خوبی توانسته بود مخاطبانش را پیدا کند. این گروه، مهرماه امسال، آلبوم دیگری در حوزه کودک با نام «در جنگل» منتشر کرده که با استقبال مخاطبان در رده سوم پرفروش‌ترین آلبوم‌ها قرار گرفته است. این آلبوم شامل ۱۳ آهنگ به‌صورت با کلام و بی‌کلام است. نسخه بدون کلام هر ترانه با ملودی‌ای که توسط ساز یکرودر نواخته شده، به منظور استفاده برای هنرجویانی با ساخت حرکت بازی به‌صورت فردی یا گروهی تهیه شده است. ترانه‌های «در جنگل» نیز بر اساس لحن و ادبیات کودکانه و با هدف گسترش دایره واژگان کودک نوشته شده و در بخش آهنگ‌سازی نیز تلاش شده است در عین سادگی، ملودی‌ها برای کودک کسالت‌بار نباشند. این آلبوم به منظور آشنایی کودکان گروه سنی پیش‌دبستان و دبستان با عناصر محیطی اثری مناسب و شایان توجه است.

انتخابی از موسیقی پاپ

محمدرضا علیمردانی، دوبلور، مطرح و بازیگر، شهریور امسال اولین آلبومش را با نام «به من فرار کن» روانه بازار موسیقی کرد. این آلبوم با استقبال شنوندگان روبه‌رو شده و در رتبه چهارم جدول قرار گرفته است. آلبومی در سبک پاپ که شامل ۱۲ آهنگ باکلام است. ۳ ترانه این آلبوم «همین الان بهویی»، «جان من و جان تو» و «بغض» از سروده‌های خود علیمردانی است. در باقی قطعات از سروده‌های ترانه‌سرایانی چون رؤیا یمانی، حامد عسکری، مهدی رنگینه، محمد مسرت‌پور و حسین غیاثی استفاده شده است. فرزین قره‌گزلو و امیر توسلی نیز اکثر قطعات این آلبوم را آهنگ سازی کرده‌اند. همچنین از نوازندگانی که علیمردانی را در آلبوم «به من فرار کن» یاری کرده‌اند، می‌توان به میلاد نودست، میلاد عدل و نگار اعزاری اشاره کرد. قیمت این آلبوم در فروشگاه‌های معتبر ۱۰ هزارتومان و در سایت پیپ تونز ۸ هزار تومان است.

غزل‌های همایون

آلبوم «امشب کنار غزل‌های من بخواب» به خوانندگی همایون شجریان و آهنگ سازی فردین خلعتبری در سال ۱۳۹۶ منتشر شد و توانست بیشترین میزان فروش را در روز انتشار از زمان راه‌اندازی سایت پیپ تونز داشته باشد که رکوردی در بازار فروش موسیقی محسوب می‌شود؛ حال نیز بعد از گذشت دو سال همچنان نام این آلبوم میان پرفروش‌ترین آلبوم‌های سایت پیپ تونز دیده می‌شود. نام این آلبوم از یکی از آثار ترانه سرای فقید، افشین یداللهی، وام گرفته شده و تمام اشعار این آلبوم توسط این شاعر سروده شده است. «امشب کنار غزل‌های من بخواب» که از سازهای کوارتت زهی به علاوه پیانو، سنتور، دوتار و پرکاشن بهره گرفته، یکی از متفاوت‌ترین آلبوم‌های همایون شجریان در این سال‌ها نام گرفته است. علاقه‌مندان می‌توانند این آلبوم را با پرداخت ۱۲ هزارتومان تهیه کنند.

کارنامه

پیش‌فروش رمان تازه نویسنده خراسانی

کتابی دیگر از برگزیده جایزه جلال به بازار می‌آید

دریچه

کورش فرمند| کاربرد تعبیر «پیش‌فروش» درباره چیزهایی مثل خانه و خودرو و گوشی همراه امری رایج است. زیاد می‌خوانیم یا می‌شنویم که مثلا دلارن شرکت خودروسازی بهمان خودروهای را پیش‌فروش کرده است و مردم نیز به انگیزه‌هایی چون صرفه اقتصادی از همچون دور و زمان قبلی این نویسنده از آن استقبال خواهد شد یا نه. در بخشی از کتاب استیونیسم و تازه به دوران رسیدگی سبب اقبال افراد به پیش‌فروش کردن‌ها می‌شود؛ برای نمونه می‌توان از پیش‌فروش آلبوم‌های موسیقی یاد کرد که برخی به شوق سبقت گرفتن از دیگران در دسترسی به آهنگ تازه یک هنرمند، کار یا مجموعه کارهای جدید او را قبل از انتشار رسمی خریداری می‌کنند. در این میان نمی‌توان منکر شد که برخی هم برای حمایت از فرهنگ یا هرنمند محبوب خود دست به این اقدام می‌زنند. به نظر می‌رسد این قضیه درباره کتاب بیشتر صدق کند.

اخیرا در مواردی خبر پیش‌فروش کتابی منتشر می‌شود و ناشر تلویحا از مخاطبان می‌خواهد که او را در چاپ آتی یاری کنند. این همکاری کتابخوان‌ها در شرایط دشوار اقتصادی صنعت چاپ و نشر و این روزها می‌تواند مانع از فروپاشی آن شود. نمونه آن را همچنان سر پا نگه دارد. انتشاراتی‌ها نیز گاهی امتیازهایی مانند ارسال کتاب با تخفیف ویژه یا امضای نویسنده، از کتاب را برای این مشارکت کنندگان درنظر می‌گیرند.

به تازگی انتشارات شهرستان ادب برای چاپ کتاب تازه‌ای از محمدرضا شرفی خبوشان، داستان‌نویس خراسانی تبار، فراخوان پیش‌فروش داده است. شرفی با رمان‌های «بی‌کتابسی» - برگزیده دهمین دوره جایزه ادبی جلال آل‌احمد - و «عاشقی به سبک ونگوگ» را نویسنده‌ای جدی و توانمند به کتابخوان‌ها معرفی کند. او تاکنون با «روایت دلخواه پسری شبیه سمیر» می‌خواهد به بازار کتاب‌های حوزه ادبیات داستانی بازگردد و فراخوان یادشده نیز حاکی از همین امر است. کتاب تازه او در ۲۱۵ صفحه به چاپ خواهد رسید و مخاطبان برای پیش‌خرید تا تن تا ۲۱ آذر فرصت دارند به تارنمای انتشارات مربوط مراجعه کنند. حال باید چشم‌به‌راه ماند تا این اثر چاپخش شود و دید که آیا همچون دو رمان قبلی این نویسنده از آن استقبال خواهد شد یا نه. در بخشی از کتاب آمده است:

«شیخ غریق، درست چند ساعت بعد از هانی عبدالرسول، موفق شده بود همراه طلبه‌های نجف، سوار بر یک مینی‌بوس به کاظمین برود. طلبه‌ها در کاظمین امام را دیدار کرده بودند و به اتفاق امام به زیارت حرم حواذین رفته بودند و دیده بودند که امام با چه خضوع و خشوعی پس از زیارت حرمین، بر سر قبور متبرک علمایی چون شیخ مفید و خواجه نصیرالدین طوسی و سیدمرتضی و سیدرضی حاضر شده و فاتحه خوانده و دست‌ها را بالا برده و با صدای بلند برایشان دعا کرده بود. طلبه‌ها همراه امام شده بودند و از دنبال امام به سامرا رفته بودند. آنجا شوخ سامرا طلبه مدرسه میرزای شیرازی از امام استقبال کرده بودند و همه دیده بودند که چطور امام با آن همه بعد از زیارت حرم، بالای قبر صاحب فتوای تنباکو ایستاده و دست‌ها را بالا برده و با صدای بلند برایش دعا کرده. طلبه‌ها همراه امام دوباره به کاظمین برمی‌گردند و از پی امام راهی کربلا می‌شوند. طلاب نرسیده به کربلا، جمعیتی را دیدند که تا مصیب - چند فرسخی کربلا- به پیشواز آمده‌اند. آنجا در حسینیه بزرگ مصیب برای امام اشعار می‌خوانند و خیرمقدم می‌گویند. مردم پذیرایی می‌شوند و هنگامی راهی کربلا می‌شوند. غریق، یک شب تا سحر را مشغول روایتی فرعی از عزیمت به کربلا بود؛ روایتی که می‌گفت کربلایی‌ها پیش از ورود امام، از بلد به خواسته‌اند خیابان خاکی مسیر امام را آب بریزد تا گرد و خاک، استقبال کنندگان را اذیت نکند. بلد به محل نداده است و همه دیده‌اند درست وقت رسیدن امام به کربلا، باران آمده و زمین را تر کرده.»

مهاجر سرگردانی که نوبل گرفت

به مناسبت زادروز آیزاک باشویس سینگر، نویسنده برجسته لهستانی تبار

هدی جادانی| آیزاک باشویس سینگر (زاده ۲۱ نوامبر ۱۹۰۴ یا ۱۹۰۲ - درگذشته ۱۹۹۱م) لهستانی، معمولا صحبت‌ها می‌توشت، بعدازظهرها، در خیابان برادوی پیاده‌روی می‌کرد، در زمان مشخصی به رستوران همیشگی‌اش در همان خیابان می‌رفت و وعده‌ای غذای بدون گوشت سفارش می‌داد و از رستوران که خارج می‌شد، به پرندگان غذا می‌داد. همیشه دفترچه حساب‌های بانکی خود را همراه با هزاران دلار پول خرد در جیب پالتوی خود می‌گذاشت، تا بتواند هر لحظه نیویورک را به عجله ترک کند، چرا که فرقی می‌کرد هر آن ممکن است اتفاقی سر برسد که همیشه انتظارش را می‌کشید.

او در سال ۱۹۳۵م.، بدون آنکه حتی یک سکه در جیب داشته باشد و درحالی که تنها قادر بود یک جمله را به زبان انگلیسی ادا کند، به آمریکا می‌رسد و وارشکسته و محزون و ناامید، تا ۳۵ سال نمی‌تواند دست به قلم ببرد. خودش بر این باور بوده که زندگی‌اش را همواره صرف خدمت به ۲ چیز کرده است: ادبیات و عشق. علاقه به ادبیات، او را به خلق بیش از ۴۵ مجموعه داستان کوتاه، رمان، نمایشنامه، داستان کودک و زندگینامه سوق می‌دهد و در نهایت در سال ۱۹۷۸ نوبل ادبیات را برای او به ارمغان می‌آورد.

سینگر در خلال داستان‌هایش در عین اعتقاد به قدرت اختیار بشر، به نقش تعیین‌کننده سرنوشت نیز باور دارد. «باور به قدرت اختیار و سرنوشت، در کنار هم، به نظر نوعی تقابل یا تضاد را به نمایش می‌گذارد، اما این گونه نیست. به عبارت دیگر، من بر این باورم که عواطف و احساسات ما، تمامًا از ما نشئت نمی‌گیرند، بلکه چیزی ورای ما آن‌ها را خلق می‌کند و هم‌زمان برای ما این امکان فراهم شده تا بتوانیم برای ادامه مسیر زندگی‌مان اتخاذ تصمیماتی کنیم. ما مجبوریم تا میان خیر و شر، یکی را برگزینیم و اگر این کار را انجام ندهیم، دیگر نمی‌توانیم ادعا کنیم که وجود خواهیم داشت. تصمیمات اهمیت بالایی دارند. اگر بتوانید در زمان درست، تصمیم درستی بگیرید، همواره انسان قدرتمندی خواهید بود، اما اگر نتوانستید، باید دوباره تلاش کنید. هیچ‌گاه دست از تلاش برندارید. حضور شما، اینجا، این لحظه، مقابل من، نتیجه تصمیمی است که پیش از این گرفته اید. اگر نتوانیم تصمیم بگیریم و یا اگر نتوانیم مصرانه بر تصمیمات خود بمانیم، ممکن است برای همیشه راه را گم کنیم.»

او همواره بر ارزش اثر ادبی تأکید داشت: «اطلاعاتی که اثر در اختیار شما قرار می‌دهد، همین ارزش است. همین که شما با خواندن یک رمان، درباره یک کشور یا ملت اطلاعاتی را کسب می‌کنید، به این معناست که ادبیات نقش آموزشی خود را ایفا کرده است و اگر هم زمان، روح شما با خواندن آن اثر غرق در لذت شود، به نظرم آن اثر ادبی به هدفی متعالی دست یافته است. در مورد آثار خودم، دقیقا نمی‌توانم بگویم که چیزی که قرار است بنویسم، هم‌زمان هم ذهن و هم روح مخاطبانم را وسعت می‌بخشد و آنان را به انسان‌های بهتری بدل می‌کند، اما لااقل از بازخوردهای متعددی که از آن‌ها می‌گیرم، می‌توانم بفهمم که چیزی به زندگی آنان افزوده‌ام.»

سینگر تمامی داستان‌های خود را به زبان مادری‌اش یدیش نوشته و «خانواده موسکات»، «دشمنان» و «یک مهمانی، یک رقص» از جمله آثاری است که از او به فارسی ترجمه شده است.

تماشاخانه

برترین‌های تئاتر استان در راه فجر سی‌وهشتم

برگزیدگان بیست‌ونهمین جشنواره استانی تئاتر امروز مشخص می‌شوند

غلامرضا زورزن| بیست‌ونهمین جشنواره تئاتر استان خراسان‌رضوی همانند سال گذشته از منزل یک شهید مدافع حرم آغاز شد. در این مراسم که در منزل شهید حسین محرابی برگزار شد، جمعی از دست‌اندرکاران جشنواره جعفر مروارید، مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد استان، را همراهی می‌کردند. در این مراسم مروارید نمایش را چکیده‌ای از هنرهای متنوع خواند که بیان زنده تفکر و تجربه‌های زیستی و ایده‌های نو در یک جامعه را به همراه دارد.

جشنواره امسال، میزبان ۱۴ نمایش در بخش رقابتی و یک نمایش به‌صورت میهمان از سراسر استان بود که همه آن‌ها در تماشاخانه‌های اشراق، خورشید، بهار، هنرهای زیبا و سالن اصلی تئاتر شهر روی صحنه رفتند و امروز حوالی ساعت ۱۱ اختتامیه این رویداد هنری در مجتمع فرهنگی امام رضا(ع) برگزار و برگزیدگان معرفی خواهند شد.

تماشای پیاپی

فریبا متخصص، اتابک نادری و حمید ابراهیمی که هر ۳ از هنرمندان عرصه سینما و تئاتر هستند و در پایتخت فعالیت می‌کنند، داوری آثار را بر عهده داشتند. با توجه به فشرده بودن جدول اجرای جشنواره، می‌توان گفت کار سختی را هم در پیش داشتند و تقریبا تمام مدتی که در مشهد بودند، از تماشاخانه‌ای به تماشاخانه دیگر می‌رفتند و از اجرا‌ها بازدید می‌کردند. گاهی هم کارگردان‌های هر اثر با داوران گپ می‌زدند و سعی داشتند از فرصت پیش‌آمده بهره ببرند و با آن‌ها ارتباط بیشتری برقرار کنند.

داوران در روز نخست «شاه‌شکار» به کارگردانی احمد ابسری (نمایش میهمان)، «نسخه پشتیبان» به کارگردانی علی ایزدپناه، «دور سه‌فرمون روی ماری» به کارگردانی رضا بیقشی، «ناحملط» به کارگردانی مسعود صفری و «آوات» به کارگردانی رسول محمدنیا را تماشا کردند. در دومین روز جشنواره که گرمای بیشتری داشت، «پرونده عجیب مرگ حمید مهدوی»، «ژنتیک» به کارگردانی مهسا غفوریان و «منیژه ۱۴۰۰ و چند» به کارگردانی رضا حسن‌زاده، «سونامی» به کارگردانی احسان روحی و «مکبث» که انسی گروهی بود، روی صحنه رفتند. در این روز استقبال مردمی از جشنواره تئاتر استان نیز چشمگیر بود. دیروز که آخرین روز اجرای نمایش‌ها را پشت سر گذاشتیم، «چرا خدا حافظی نکردی با نجمه سورچی» به کارگردانی محمدرضایی، «ادیداس» به کارگردانی پویا غازی، «نفت» با کارگردانی گروهی، «زن سرخ‌پوش» به کارگردانی مجیدبخشیان و «حادثه در نوسا» به کارگردانی دانوش یزدان‌پناه به روی صحنه رفتند.

جایگاه جشنواره و تئاتر استان

جشنواره تئاتر استان خراسان‌رضوی که پیش‌تر با عنوان «رضوان» برگزار می‌شد، در آستانه سی‌سالگی است و با توجه به معرفی ۱۲ اثر برگزیده به سی‌وهشتمین جشنواره تئاتر فجر میان هنرمندان تئاتر از توجه و اهمیت ویژه‌ای نزد اهالی هنرهای نمایشی برخوردار شده‌است.

با تغییر مدیریت و دبیری جشنواره، آزمون و خطا هم به‌وجود می‌آید، اما هرچه به عمر این جشنواره افزوده می‌شود، هنرمندان تئاتر هم ظرفیت آن را بیشتر درمی‌یابند و هم راه‌های ورود به آن را بیشتر می‌یابند؛ چنان‌که امسال ۱۴۵ اثر برای ورود به جشنواره تقاضا داده و از آن تعداد ۱۲۰ نمایش خود را برای بازبینی در ۱۵ شهرستان آماده کرده بودند و علی حاتمی‌نژاد، حجت طباطبایی و سیدمحمد مداح‌حسینی، در مدت ۴ هفته از آن‌ها بازدید و در نهایت ۱۴ اثر را برای حضور در این رویداد هنری معرفی کردند.

جستار

تغییر به جای تعمیر

نگاهی به تعمیرات مجموعه اصلی تئاتر شهر از دید هنرمندان مشهدی

سیزه‌فا| چندی پیش در گفتگوی آرش خیرآبادی، رئیس انجمن هنرهای نمایشی استان، با شهرآرا خبردار شدیم که قرار است دو سالن مجموعه تئاتر شهر، بعد از سال‌ها تعمیر شوند. بنا به آنچه خیرآبادی گفته بود در تاریخ ۱۱ آبان ۹۸ در صفحه هنر منتشر شد، این تعمیرات، تغییرات زیرساختی در امکانات مجموعه تئاتر شهر ایجاد می‌کرد و او امیدوار بود بودجه‌ای بالغ بر ۲۵۰ میلیون تومان از اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان برای آن دریافت کند.

برای پیگیری اتفاقاتی که در این زمینه در تئاتر شهر روی داده است، در یکی از روزهای شلوغ جشنواره تئاتر استان به سالن اصلی رفتیم و در نهایت امر و بر اساس مشاهداتمان تغییرات سالن اصلی تئاتر شهر شامل تعبیه در کنار صحنه نمایش، تهیه چندین نورافکن و جداسازی کابل‌های برق از کابل‌های صدا بود. در بحبوحه پیش از اجرای نمایش با تعدادی از تئاتری‌های مشهد نیز به گفت‌وگو نشستیم. نخستین گروهی که بعد از تعمیرات سالن اصلی با روی صحنه آن گذاشتند،

درکوپر پشت صحنه

یک ساعت مانده به اجرا، عوامل تئاتر «مکبث» روی صحنه به این طرف و آن طرف می‌رفتند، با اینکه چیزی تا اجرا نمانده بود، بخشی از کرو و تنظیم سیستم صوت انجام نشده بود. با مجتبی ذبیحی، تهیه‌کننده نمایش، هم‌کلام شدیم. او درباره تغییرات پس از تعمیرات سالن اصلی سخن گفت و اینکه سالن را برای نصب دکور کمتر از ۳۰ ساعت از زمان اجرا در اختیار او و گروهش قرار داده‌اند: «می‌بینید که هم بخشی از کار دکور ماند است، مطمئنا اگر در پشت صحنه سالن اصلی را برای نقل و انتقال دکور ایجاد نمی‌کردند، تا همین جا هم نمی‌توانستیم کار را پیش ببریم. حجم دکور را که می‌بینید؟ اگر می‌خواستیم این دکور را با شیوه قبل، از راهرو پشت صحنه به روی صحنه بباوریم، قطعا به اجرا نمی‌رسیدیم؛ او همچنین خواست که دست‌اندرکاران مجموعه تئاتر شهر یک انبار دکور هم برای این مجموعه تدارک ببینند تا گروه‌ها مجبور نباشند دکوری را که با صرف هزینه و زمان زیاد آماده کرده‌اند، تکه‌تکه کنند.

نیازمند «تأمین و نگهداری»

با محمود کریمی، یکی از عوامل نمایش «مکبث» به اتاق نور رفتیم. در دقایق پایانی که شنیدن دانگ حواسش به تنظیم نورهای صحنه بود، لحظاتی را با به گفت‌وگو نشست: از سال ۸۶ که سالن اصلی احداث شد، تجهیزاتش به‌روز‌رسانی نشده بود. در همه این ۱۲ سال مقوله‌ای به نام «تأمین و نگهداری» هم نهایتش کار را پیش ببرد،